

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	2Urto/6/2016
Identifikačné číslo spisu:	4016898196
Dátum vydania rozhodnutia:	31.10.2016
Meno a priezvisko:	JUDr. Peter Krajčovič
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2016:4016898196.1

ROZSUDOK

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z jeho predsedu JUDr. Petra Krajčoviča a sudcov JUDr. Petra Paludu a JUDr. Františka Moznera v trestnej veci proti odsúdenému U. L. pre zločin obchodovania s omamnými látkami podľa § 28a ods. 1 piaty prípad, ods. 2 číslo 1 rakúskeho Zákona o omamných látkach na neverejnom zasadnutí konanom 31. októbra 2016 v Bratislave, o odvolaní odsúdeného Norberta Kačího proti rozsudku Krajského súdu v Nitre z 22. septembra 2016, sp. zn. 2Ntc/8/2016, takto

rozhodol:

Podľa § 518 ods. 4 Tr. por. sa rozsudok Krajského súdu v Nitre z 22. septembra 2016, sp. zn. 2Ntc/8/2016, z r u š u j e vo výroku o spôsobe výkonu trestu.

Podľa § 48 ods. 1 písm. a/ Tr. zák. sa odsúdený U. L., nar. XX. N. XXXX v M., trvale bytom M., E. XXXX/X, z a r a d' u j e na výkon zvyšku trestu odňatia slobody do ústavu na výkon trestu s minimálnym stupňom stráženia.

Odôvodnenie

Krajský súd v Nitre (ďalej len „krajský súd“) rozsudkom z 22. septembra 2016, sp. zn. 2Ntc/8/2016, podľa § 15 ods. 1 zákona č. 549/2011 Z. z. o uznávaní a výkone rozhodnutí, ktorými sa ukladá trestná sankcia spojená s odňatím slobody v Európskej únii a o zmene a doplnení zákona č. 221/2006 Z. z. o výkone väzby v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon č. 549/2011 Z. z.“) a s poukazom na § 17 ods. 1 tohto zákona rozhodol o uznaní rozsudku Krajského súdu pre veci trestné Viedeň z 13. októbra 2015, číslo 61Hv 116/15x, ktorým bol občan Slovenskej republiky U. L. uznaný za vinného zo zločinu obchodovania s omamnými látkami podľa § 28a ods. 1 piaty prípad, ods. 2 číslo 1 rakúskeho Zákona o omamných látkach, ktorý spáchal na skutkovom základe uvedenom vo výroku napadnutého rozsudku krajského súdu a za ktorý mu bol uložený trest odňatia slobody vo výmere tri roky a tri mesiace nepodmienečne.

Krajský súd zároveň podľa § 17 ods. 1 zákona č. 549/2011 Z. z. rozhodol, že tento rozsudok sa na území Slovenskej republiky vykoná, pričom odsúdeného podľa § 48 ods. 4 Tr. zák. zaradil na výkon

trestu odňatia slobody do ústavu na výkon trestu so stredným stupňom stráženia.

Proti tomuto rozsudku krajského súdu, ktorý bol odsúdenému U. L. doručený 3. októbra 2016, podal odsúdený 10. októbra 2016 odvolanie. V jeho dôvodoch vyslovil nesúhlas s tým, aby vykonával trest na Slovensku. Rovnako nesúhlasí s tým, že mu jeho trest (čin, pozn.) bol prekvalifikovaný na obzvlášť závažný zločin, nakoľko v Rakúskej republike bol odsúdený za zločin a tým má nárok na polovičné prepustenie, pričom podľa slovenských zákonov pri obzvlášť závažnom zločine nemá nárok na polovičné prepustenie a tým by sa mu zhoršili podmienky výkonu trestu. Ďalej poukázal na to, že jeho najbližšia rodina má trvalý pobyt v Rakúsku a jeho dcéra má rakúske občianstvo. Zároveň zdôraznil, že jeho rodina ho pravidelne navštevuje, o čom predložil výpis z návštev, a výkonom trestu na Slovensku by sa jeho situácia zhoršila, keďže jeho rodina, ktorá býva a pracuje v Rakúsku, by nemala toľko času a prostriedkov na udržanie kontaktu, čím by sa zhoršila psychika celej rodiny.

Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“) preskúmal na podklade odvolania odsúdeného U. L., ktoré bolo podané oprávnenou osobou včas, zákonnosť a odôvodnenosť napadnutých výrokov rozsudku, ako aj správnosť postupu konania, ktoré im predchádzalo, a dospel k záveru, že toto je sčasti dôvodné, avšak z iných, než namietaných dôvodov.

V prvom rade treba k veci uviesť, že všetky zákonné podmienky pre uznanie a výkon rozsudku Krajského súdu pre veci trestné Viedeň z 13. októbra 2015, číslo 61Hv 116/15x, ktorým bol Norbert Kačí odsúdený (ďalej tiež „rozsudok štátu pôvodu“), sú aj podľa najvyššieho súdu splnené.

Odsúdený je totiž štátnym občanom Slovenskej republiky a má na jej území obvyklý pobyt, ktorým sa rozumie aj trvalý pobyt [§ 4 ods. 1 písm. a/, § 3 písm. g/ zákon č. 549/2011 Z. z.]. Proti odsúdenému nebolo pre ten istý skutok, ktorý je predmetom uznania a výkonu, právoplatne rozhodnuté slovenským súdom, pričom ani najvyšší súd nemá informáciu, aby proti odsúdenému bolo pre totožný skutok vedené konanie v inom členskom štáte, ktoré sa právoplatne skončilo odsudzujúcim rozsudkom, ktorý už bol vykonaný, v súčasnosti sa vykonáva alebo už nemôže byť vykonaný podľa právnych predpisov štátu, v ktorom bol vynesený.

Z predloženého spisu ďalej vyplýva, že odsúdený nie je vyňatý z pôsobnosti slovenských orgánov činných v trestnom konaní a súdu (§ 8 Tr. por.), podľa právneho poriadku Slovenskej republiky nie je z dôvodu nedostatku veku v čase spáchania skutku, ktorý je predmetom uznávacieho konania, trestne nezodpovedný (§ 22 Tr. zák.) a výkon rozhodnutia nie je premlčaný, hoci na stíhanie predmetného trestného činu je daná aj právomoc slovenských orgánov (§ 4 Tr. zák.).

V preskúmvanej veci pritom neprichádzalo do úvahy posudzovanie obojstrannej trestnosti predmetného činu, keďže podľa rakúskeho právneho poriadku zaň možno uložiť trest odňatia slobody na jeden rok až desať rokov a justičný orgán štátu pôvodu ho v osvedčení o vydaní rozhodnutia zároveň označil priradením ku kategórii trestných činov nedovolené obchodovanie s omamnými a psychotropnými látkami [§ 4 ods. 2, ods. 3 písm. e/ zákona č. 549/2011 Z. z.].

Odsúdený síce nesúhlasil s odovzdaním výkonu rozsudku štátu pôvodu Slovenskej republike tvrdiac, že má v Rakúsku lepšie podmienky výkonu trestu a najdôležitejšie osobné, sociálne a rodinné vzťahy, no vzhľadom na to, že je štátnym občanom Slovenskej republiky s obvyklým pobytom na jej území, jeho súhlas s odovzdaním výkonu rozhodnutia sa nevyžaduje.

Z porovnania predloženého osvedčenia s rozsudkom štátu pôvodu je ďalej zrejmé, že tieto navzájom obsahovo zodpovedajú, pričom osvedčenie je úplné. Z jeho obsahu zároveň vyplýva, že odsúdený sa osobne zúčastnil konania, ktoré viedlo k vydaniu uznávaného rozhodnutia, a dĺžka výkonu trestnej sankcie, ktorá má byť (podľa stavu v čase doručenia osvedčenia) vykonaná, nie je kratšia ako šesť mesiacov a nezahŕňa opatrenia týkajúce sa psychiatrickej alebo zdravotnej starostlivosti alebo iné opatrenia zahŕňajúce pozbavenie osobnej slobody, ktoré nemožno vzhľadom na právny poriadok Slovenskej republiky alebo na systém jej zdravotníctva vykonať.

Podľa lustrácií v informačných systémoch Generálnej prokuratúry Slovenskej republiky a Ministerstva spravodlivosti Slovenskej republiky a podľa odpisu z registra trestov, nie je odsúdený na území Slovenskej republiky aktuálne trestne stíhaný pre iné trestné činy spáchané pred jeho prípadným odovzdaním a ani nemá vykonať trest odňatia slobody uložený mu za takýto trestný čin.

Napokon treba poukázať na to, že v posudzovanej veci neprichádza do úvahy čiastočné uznanie a výkon rozsudku štátu pôvodu a skutok, ktorého sa toto rozhodnutie týka, sa nepovažuje podľa právneho poriadku Slovenskej republiky za spáchaný v celom rozsahu ani čiastočne na území Slovenskej republiky.

Pokiaľ ide o odvolateľom uplatnené námietky, najvyšší súd považuje za potrebné najprv vo všeobecnej rovine uviesť, že aj z ustálenej judikatúry Súdneho dvora Európskej únie vyplýva, že zásada vzájomného uznávania, ktorá predstavuje „základný kameň“ súdnej spolupráce, znamená, že členské štáty sú v zásade povinné uznať a vykonať rozhodnutie štátu pôvodu a odmietnuť ho môžu len v stanovených prípadoch, ktorých úplný výpočet je v podmienkach Slovenskej republiky uvedený v § 16 ods. 1 písm. a/ až m/, ods. 2 zákona č. 549/2011 Z. z. Pritom ani povinnosť vykladať vnútroštátne právo eurokonformne, t. j. s čo najväčším ohľadom na znenie a účel rámcového rozhodnutia, neumožňuje jeho výklad *contra legem* (pozri napr. rozsudok Súdneho dvora z 5. septembra 2012, C. D. M. N. E. C., C-42/11, body 53 až 56).

V kontexte preskúmvanej veci je potom potrebné poukázať na to, že podľa § 16 ods. 1 písm. f/ zákona č. 549/2011 Z. z. súd rozhodne o odmietnutí uznania a výkonu rozhodnutia, ak nie je splnená podmienka uznania a výkonu rozhodnutia podľa § 4 ods. 1 tohto zákona.

Podľa § 4 ods. 1 písm. a/ zákona č. 549/2011 Z. z., ktorého uplatnenie v posudzovanej veci prichádza do úvahy, rozhodnutie možno v Slovenskej republike uznať a vykonať, ak skutok, pre ktorý bolo rozhodnutie vydané, je trestným činom aj podľa právneho poriadku Slovenskej republiky, ak odseky 2 a 3 neustanovujú inak, a ak odsúdený je štátnym občanom Slovenskej republiky a má obvyklý pobyt na území Slovenskej republiky alebo má na jej území preukázateľné rodinné, sociálne alebo pracovné väzby, ktoré môžu prispieť k uľahčeniu jeho nápravy počas výkonu trestnej sankcie spojenej s odňatím slobody na území Slovenskej republiky.

Z citovaného zákonného ustanovenia vyplýva, že uznanie a výkon rozhodnutia štátu pôvodu je podmienené tým, že odsúdený, ktorý je občanom Slovenskej republiky, má na jej území buď obvyklý pobyt, ktorým sa rozumie trvalý alebo prechodný pobyt [§3 písm. g/ zákona č. 549/2011 Z. z.], alebo preukázateľné rodinné, sociálne alebo pracovné väzby. Rozhodnúť o odmietnutí uznania a výkonu rozhodnutia tak možno iba vtedy, ak nie je daná ani jedna z týchto podmienok.

Keďže odsúdený má na Slovensku trvalý pobyt, sú v jeho prípade splnené zákonné podmienky pre uznanie a výkon rozsudku štátu pôvodu podľa § 4 ods. 1 písm. a/ zákona č. 549/2011 Z. z. a teda nie je u neho daný dôvod odmietnutia podľa § 16 ods. 1 písm. f/ tohto zákona. Preto odvolávanie sa odsúdeného na rodinné väzby v Rakúsku nie je z tohto pohľadu právne významné.

Pod žiaden zo zákonných dôvodov odmietnutia uznania a výkonu rozhodnutia nemožno podradiť ani námietky odvolateľa, že podľa slovenského právneho poriadku by bol predmetný skutok, ktorého podstata spočíva v predaji drog obsahujúcich metamfetamín najmenej piatim osobám, hoci už bol za taký čin odsúdený, právne posúdený ako obzvlášť závažný zločin nedovolennej výroby omamných a psychotropných látok, jedov alebo prekurzorov, ich držania a obchodovania s nimi podľa § 172 ods. 1 písm. c/, ods. 2 písm. a/, písm. c/ Tr. zák. s poukazom na § 138 písm. j/ Tr. zák., v dôsledku čoho dôjde k zhoršeniu jeho postavenia, keďže v Rakúsku má (podľa neho) nárok na prepustenie po výkone polovice uloženého trestu.

Ako už bolo uvedené vyššie, uznanie a výkon rozsudku štátu pôvodu nie je podmienený obojstrannou trestnosťou skutku a jeho posúdenie podľa slovenského Trestného zákona má význam len z hľadiska

zlučiteľnosti uloženej trestnej sankcie spojenjej s odňatím slobody s právnym poriadkom Slovenskej republiky. Keďže podľa slovenského právneho poriadku by bolo možné odvolateľovi uložiť za predmetný trestný čin trest odňatia slobody na desať až pätnásť rokov, neprichádzalo do úvahy ani nahradenie uloženej trestnej sankcie (trestu odňatia slobody vo výmere tri roky a tri mesiace) a ani úprava jej trvania podľa § 17 ods. 2, ods. 3 zákona č. 549/2011 Z. z. Pritom už súd prvého stupňa správne poukázal na to, že ani podľa rakúskeho práva neexistuje nárok na podmienené prepustenie z výkonu trestu odňatia slobody výlučne z dôvodu uplynutia času.

Na základe uvedeného dospel aj najvyšší súd k záveru, že v preskúmvanej veci nie je daný žiaden dôvod odmietnutia uznania a výkonu rozsudku štátu pôvodu podľa § 16 ods. 1 písm. a/ až m/, ods. 2 zákona č. 549/2011 Z. z.

Krajský súd ale nepostupoval správne, keď podľa § 48 ods. 4 Tr. zák. zaradil odsúdeného U. L. na výkon trestu odňatia slobody do ústavu na výkon trestu so stredným stupňom stráženia.

Najvyšší súd v tejto súvislosti opakovane pripomína, že v rámci uznávacieho konania sa neposudzuje, či by odsúdená osoba, ak by bola trestne stíhaná, bola tiež uznaná za vinnú a bol by jej uložený rovnaký trest, keď by sa trestné konanie viedlo podľa predpisov vykonávajúceho štátu. To sa týka aj spôsobu výkonu uloženého trestu odňatia slobody, pokiaľ ide o jeho vonkajšiu diferenciáciu, o ktorej v podmienkach Slovenskej republiky rozhodujú vždy súdy. Z tohto dôvodu kritériá uvedené v § 17 zákona č. 549/2011 Z. z., podľa ktorých nesmie prevzatý výrok o treste zhoršiť postavenie odsúdeného a má v čo najväčšej miere zodpovedať pôvodne uloženej trestnej sankcii, je nutné vzťahovať aj na vonkajšiu diferenciáciu trestu uplatňovanú v Slovenskej republike (pozri rozhodnutie najvyššieho súdu zverejnené v Zbierke stanovísk najvyššieho súdu a rozhodnutí súdov Slovenskej republiky pod č. 122/2014).

Na základe podkladov, ktoré mal krajský súd (a aj súd odvolací) k dispozícii, však nie je možné posúdiť, ktorému stupňu stráženia podľa § 48 Trestného zákona zodpovedajú aktuálne podmienky výkonu trestu odňatia slobody odsúdeným U. L. v Rakúskej republike.

Keďže ďalšie objasňovanie tejto otázky (aj vzhľadom na to, že v Rakúskej republike sa neuplatňuje vonkajšia diferenciácia trestu v takej podobe ako v Slovenskej republike) by bolo zjavne na úkor rýchlosti celého uznávacieho konania, najvyšší súd len z tohto dôvodu zrušil napadnutý rozsudok vo výroku o spôsobe výkonu uznaného trestu a sám, v súlade so zásadou v pochybnostiach v prospech obvineného, rozhodol o zaradení odsúdeného U. L. do ústavu na výkon trestu s najmiernejším, teda minimálnym stupňom stráženia. To však nebráni tomu, aby v prípade, ak sa počas výkonu trestu zistí, že odsúdený neplní program zaobchádzania a jeho nápravu bude možné lepšie zaručiť v ústave s vyšším stupňom stráženia, došlo k zmene spôsobu výkonu trestu (§ 411 Tr. por.).

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku nie je odvolanie prípustné.